

מבואי דברים

הגיליון האחד עשר של **על אתר** מוקדש כולו לירושלים. גרעינו של גיליון זה הוא יום עיון בנושא: "עיר דוד - ארמון מלכי בית דוד וקבריהם", שנערך בתשרי תשס"א במרכז המבקרים בעיר דוד, ביזמת כתב העת **על אתר**.

בחפירות הנערכות בעיר דוד בשנים האחרונות נחשפו ממצאים מפתיעים, וכך נתחדש הדיון בשאלות ישנות ובהנחות שנראו מוסכמות באשר לאתר ולתולדותיו. עיקרי הדברים בגיליון זה מבקשים לתרום לדיון זה ולבחון מחדש כמה מהמוסכמות הנוגעות לשילוב הפסוקים המקראיים והממצאים הארכאולוגיים בעיר דוד.

פותחת את הגיליון הרצאתה של ד"ר אילת מזר המציגה את הצעתה בדבר מיקום ארמונו של המלך דוד. הצעה זו נסמכת על שילוב של ניתוח המקורות המקראיים עם ניתוח הממצא הארכאולוגי והקבלתו לממצאים שנתגלו באתרים אחרים.

ד"ר יואל אליצור דן בשאלת מיקומם של קברי מלכי בית דוד וחוזר להצעתו של ר' ווייל שחפר בעיר דוד בשנים 1913-1914 והיה הארכאולוג היהודי הראשון שחפר בארץ ישראל. מן הפן המתודולוגי מהווה מאמר זה המשך לשיטתו של ד"ר אליצור (עליה כתב בגיליון ז של **על אתר**) המצביעה על 'אפנות' במחקר הארכאולוגי הדוחות לעתים הנחות או הצעות קודמות להן שלא מתוך בחינה וביקורת ראויות.

תובנות חדשות של הממצאים החדשים והמפתיעים מאזור מעיין השילוח מציע הרב יואל בן נון. במאמרו מעלה הוא השערה חדשה לשאלה נושנה המנסרת בעולם המחקר של עיר דוד - הסיבה לפיתולי נקבת השילוח.

ד"ר ישראל רוזנסון דן ומנתח בכלים ספרותיים את משמעותם של קבורת המלכים, של קברי אבות ושל קבורה בכלל בתנ"ך.

אל ההרצאות שנישאו ביום העיון הצטרפו שני מאמרים. למשמעותה של דרשה בענייני ירושלים במדרש פסיקתא רבתי נדרש פרופ' יהושע שוורץ. הכותב מציע לראות בדרשה הד לשני אירועים היסטוריים מן המאה הרביעית שאין אנו משופעים במקורות חז"ל המתתייחסים אליהם - מרד גאלוס וימי מלכותו הקצרים של יוליאנוס שבמהלכם ניתן היתר לבנות מחדש את המקדש.

מאמרו של ד"ר מיכאל ארליך דן במיקום מושבם של היהודים בירושלים ובעיסוקם בעיר בתקופה הצלבנית, תוך השוואה לערים נוספות בארץ ישראל באותה תקופה.

בחוברת מאמר נוסף שיסודו בהרצאה מיום העיון בעיר דוד. במאמר סוקר ד"ר דורון בר את מעמדו של 'קבר דוד' בהר ציון במהלך השנים שבהן הייתה העיר העתיקה בשליטה ירדנית.

חותמת את הגיליון ביקורתו של פרופ' יהושע שוורץ על המדריך השלם לחפירות
הר-הבית שכתבה ד"ר אילת מזר.

המערכת

להכניס כאן תמונה כללית של עיר דוד (A).
רוחב: 12 ס"מ
גובה: 14.7 ס"מ
1 ס"מ מעל לכיתוב.

עיר דוד - מראה כללי (באדיבות אלע"ד - אל עיר דוד)